

Nieuwsbrief XXXIa (2022)

Onze website in een nieuw jasje

Op de website <http://www.poppenspelmuseum.nl/> zijn via Start, Tickets, Nieuws (submenu: Nieuws, Extra nieuws, Entree en exposities en Nieuwsbrieven/Newsletters), Trefwoorden, Bibliotheek, Collecties (submenu: Onderwijs + Quiz NL, Quiz EN, Speurspel/Search game en Websitespel, Nusantara, Artefacten en TIN-theatercollectie), Pamfletten (submenu: Pamfletten, Diverse documenten/Miscellaneous-documentation en Wayang), Doepak, Links (submenu: Poppentheater-abc, Poppenspe(e)lpastiche/Puppenspielpastiche, Poppenspe(e)l-technieken en -figuren, YouTube-filmpjes en Volkspoppenspel: Vimeo), Blind en Contact, velerlei uitgaven en publicaties met afbeeldingen, collectieaanwinsten en filmregistraties te raadplegen, te bekijken en te beluisteren. Zie ook: Instagram en Facebook.

Graag nodigen we je ook uit voor een écht bezoek aan het Poppenspe(e)lmuseum. Voor meer informatie, zie: <https://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/corona-document.pdf> en <https://www.poppenspel-museumbibliotheek.nl/pdf/websitePOPMUS.pdf>.

Afbeelding: de Italiaanse Pulcinella online.

Verrassende contrasten in een museale sfeer

Diverse educatieve thema-exposities, presentaties en multimedia tot eind 2024: Europese volkspoppentheaterfiguren en wayang uit Indonesië. Door de intimiteit van de museale ruimtes van het Poppenspe(e)lmuseum wordt een huiselijke sfeer gecombineerd met mondiale poppentheaterthema's.

- Internationale poppentheaterprojecten voor blinden, slechtzienden en zienden.
- 'Kjai Paridjata'/'Heer levensboom': Javaanse gamelan.
- Vijf tactiele audioboeken: 'De cium van Katrijn' (Nederlands-Indisch), 'De kus van Katrijn', 'De tút fan Katryntsje' (Fries), 'Katrijn's kiss' en 'Der Schmatz von Gretl'.

Zie voor meer informatie: <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/verrassendecontrasten.pdf> en <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Pulcinellapunakawan.pdf>.

Afbeelding: gamelan instrumentarium 'Kjai Paridjata'/'Heer levensboom' met wayangscherm en -kultfiguren.

Je lah je kripoet

Het project: 'Je lah je kripoet. Paljas, Petruk en de nar Semar' is een tastbare en muzikale 'kijkervaring': een activiteit voor jong en oud. Getoond worden enkele platte wayang-kulit(schim)figuren, driedimensionale wayang-golekpoppen en topengmaskers, aangevuld met (theater)-attributen, curieuze objecten en voelbare afbeeldingen.

Zie voor meer informatie: <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Jelahjekripoet.pdf>.

Afbeelding: Petruk, Javaanse wayang-kulitfiguur.

Nederlands-Indische poppenspelscènes

'De cium – kus – van Katrijn' is een kleurrijk en losbladig poppentheater-kijk-ruik-voel-lees-luister-en-spielboek: een ontmoeting van twee oud-Hollandse poppenkastfiguren met vier Javaanse punakawan (wayang-kulit-clowns). In een aantal poppentheatertaferelen vraagt Katrijn eerst aan Jan Klaassen of hij met haar wil trouwen. Daarna vraagt ze het aan Semar, Nala Gareng, Bagong en Petruk. Zij zeggen allemaal nee! Petruk raadt haar aan toch maar met Jan te trouwen. Deze zegt dat hij het nu wél wil en krijgt van Katrijn een zoen (cium).

Zie voor meer informatie: <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/cium.pdf>.

Afbeelding: 'De cium van Katrijn', losbladig tactiel Nederlands-Indisch audioboek. Concept: Birgit Tomesen en Otto van der Mieden.

Muziekarrangementen: gamelan met draaiorgel

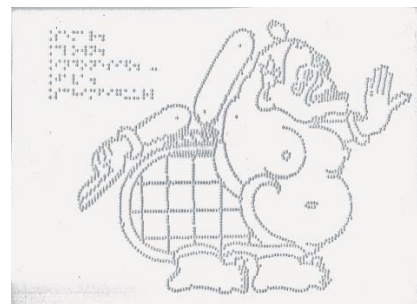
Uniek bij 'De cium van Katrijn' is de muzikale ondersteuning van een straatdraaiorgel met originele gamelanklanken. Wij gaven hiervoor een compositieopdracht aan Sinta Wullur. De inspiratiebron voor haar muziekarrangement was de smartlap 'De Zuiderzeeballade' met muziek van Joop de Leur (1959). Een tweede compositieopdracht verstrekten wij aan Renadi Santoso. Zijn muziekstuk is gebaseerd op westerse en oosterse intonaties en muzikale motieven. Inspiratiebronnen: de clowneske sfeer van een traditionele Europese straatpoppenkast, een wayang-kulit- en gamelanoptreden op Java en de tonen van een typisch Nederlands draaiorgeltje.

Zie voor meer informatie: <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/ciumvideo.html> (compositie Sinta Wullur), http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/ciumvideo_2.html (compositie Renadi Santoso) en <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Doepak293a.pdf>.

Afbeelding: screenshot van de videopresentatie met het tactiele Nederlands-Indische audioboek 'De cium van Katrijn'. Poppenspe(e)lmuseumdirecteur Otto van der Mieden als een dalang – poppenspeler.

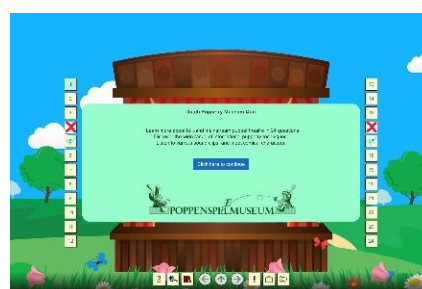
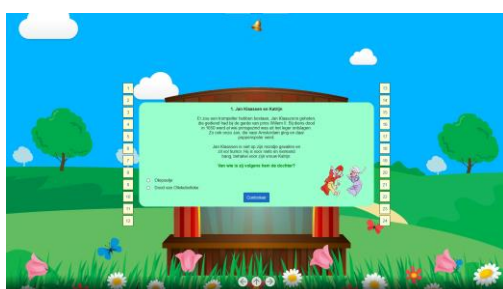
Educatieve publicaties

Voor het onderwijs zijn er educatieve publicaties met tactiele afbeeldingen op zwelpapier beschikbaar. Ook is er materiaal in reliëfprint met braille. Deze publicaties bevatten geabstraheerde illustraties van onder andere poppentheater- en kultfiguren, aangevuld met tekstjes in het Nederlands en in het Engels. Verder zijn er een wayang- en gamelan-abc met de verklaring van meer dan tachtig namen en woorden, enkele vragen-spellen in multiple-choicevorm en voelbare puzzel-figuren met audio-ondersteuning.

Zie voor meer informatie: <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Doepak290a.pdf>.

Afbeelding: Semarang, wayang-kultuurfiguur. Tactiel document met tekst in braille. Materiaal: transparant Vikunyl.
Illustratie: Gitte Clemens. Concept: Otto van der Mieden.

Poppenspe(e)lspel/Puppetry Museum Quiz

Quiz met 24 vragen: een grappig, leerzaam en (k)luchtig spel over het internationale (volks)poppentheater, de diverse poppenspeltechnieken en aanverwante kunsten. Door middel van (gesproken) tekst, beeld en geluidsfragmenten kun je een avontuurlijke reis maken door de wonderwereld van het poppentheater. In het Poppenspe(e)lmuseum is de quiz ook offline beschikbaar. Teksten: Nederlands/Engels.

Zie voor meer informatie: <https://dutchpuppetrymuseumcollection.com/onderwijs>,
<https://dutchpuppetrymuseumcollection.com/pdf/doepak298d.pdf> en
<https://dutchpuppetrymuseumcollection.com/Video/Quiz> (audio).

Afbeelding: screenshot quiz, vraag 1 – landschap met poppenkast en de oud-Hollandse Jan Klaassen en zijn vrouw Katrijn.

Offline quiz

Een 'Puppetry Museum treasure hunt'/'Vraag- en antwoordspel' over het volkspoppentheater. Een educatieve activiteit voor visueel beperkte en ziende museumbezoekers. Als extra: een 'moving Pinocchio figure', een videofragment, en een 'sprekende pen' met tekst, muziek- en geluidsfragmenten.

Zie voor meer informatie:
<https://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Doepak303d.pdf>.

Afbeelding: screenprint filmfragment offline 'Puppetry Museum Quiz', met sprekende pen en een bewegende Pinocchio.

Drie portretten en een mondkapje

Aan beeldend kunstenaar Helena Hoogenraad verstreken wij de opdracht voor het realiseren van twee kunstenaarsportretten: poppenspeler met een op hem gelijkende pop en op zijn linkerhand Guignol uit Lyon, en de poppenspeler in de gedaante van een Javaanse dalang met de oud-Hollandse Jan Klaassen als wayang-kultfiguur. Renata de Frankrijker schilderde de Italiaanse Pulcinella met Jan Klaassen op zijn rechterhand. Op de achtergrond de baai van Napels met de vulkaan de Vesuvius.

Zie: <https://dutchpuppetrymuseumcollection.com/pdf/NostalgieOvdMhedenenverleden.pdf>, <https://dutchpuppetrymuseumcollection.com/pdf/Doepak294e.pdf>, <https://dutchpuppetrymuseumcollection.com/pdf/Doepak278e.pdf> en <https://dutchpuppetrymuseumcollection.com/pdf/Doepak280e.pdf>.

Afbeeldingen: 'Ode aan M', portret van poppenspeler en museumdirecteur Otto van der Mieden met op de rechterhand zijn evenbeeld. De handpop draagt een wit overhemd en een tuinbroek. Op zijn linkerhand heeft Otto een Franse handpop. Deze figuur uit Lyon heeft op zijn hoofd een bonnet – een kapmutsje. Over zijn gilet – een mouwloos vest – draagt hij een bruine pandjesjas met goudkleurige knopen; 'Tableaux lumineux', portret van Otto als Indonesische dalang. Op zijn hoofd een blangkon – Javaans hoofddeksel. Als jasje draagt hij een kebaja. In zijn handen een gestileerde en gebochelde Jan Klaassen. Deze lederen figuur heeft een typisch Javaans snorretje. Op zijn hoofd draagt de wayang-kultpop een naar voren hangende puntmuts. Acryl-/olieverfschilderij op doek: Helena Hoogenraad (Amsterdam, 2021); Pulcinella-tafereel en mondkapje. Schilderij, acryl op doek: Renata de Frankrijker (Hengelo, 2020).

Handschaduwbeelden

Maria Stijger-Aramburu (winnaar Hollands Diep fotowedstrijd 2010) realiseerde voor het museum 'The Glove Theatre' – zeven foto's van dieren gevormd door de projectie van een handschaduw door middel van gehandschoende handen.

Zie voor meer informatie: <https://dutchpuppetrymuseumcollection.com/pdf/doepak161e.pdf>.

Afbeelding: 'The Glove Theatre' – 'Little stories in the dark'. Zeven handschaduwfiguren: een slak, een paard, een eland, een konijntje, een hond, een zwaan en een duif. Foto: Maria Stijger-Aramburu (Amsterdam, 2021). Styling: Maite Catti (Elle Magazine, 2007).

De clown zonder/met gezicht

Zelf eens proberen? Weer zo'n leuke activiteit van het Poppenspe(e)lmuseum. Knip bijgaand figuurtje uit. Plak de paljas eventueel op een stukje karton. Geef hem of haar een gezicht. Teken ogen, neus en mond, of knip het hoofdje open en plak een foto (van jezelf?) achter het opengeknipte hoofd. Amuseer het publiek vervolgens met je kunsten en maak een foto van jezelf. Plaats deze op Facebook of Instagram en ontvang van ons een aardigheidje bij jouw museumbezoek. Applaus.

Zie QR-code: <https://dutchpuppetrymuseumcollection.com/> en <https://dutchpuppetrymuseumcollection.com/pdf/Doepak297e.pdf>.

Afbeelding: clown zonder gezicht. Bewerkte illustratie uit: Kasper (prentenboek), Nederland (1800). Concept: OvdM, met dank aan CBB.

Een kamasan-doek

Nieuwe aanwinst: een Balinese schildering met een wayang-kulit(schimmen)-spel. Een scène uit de Malat, een verhalen- en dolende ridder Panji, die op zoek is naar zijn geliefde Langkesari.

Zie voor meer informatie: <https://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/kamasan.pdf> en <https://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Doepak304a.pdf>.

Afbeelding: kamasan-schilderij op doek (139 x 156 cm). Kunstenaar: Ni Puti Suwitri, Bali - Indonesië (ca. 1985).

Vrienden van het museum

Steun en volg als vriend(in) van het Poppenspe(e)lmuseum de ontwikkelingen van het poppen- en beeldend theater en ontvang informatie over onze activiteiten. Bijdragen in de vorm van een jaarlijkse donatie zijn cruciaal voor ons voortbestaan. Zie voor meer informatie: <http://www.poppenspel-museumbibliotheek.nl/pdf/Vriendenfriends.pdf>.

Met vriendelijke groet,
Otto van der Mieden
directeur-conservator

Deze Nieuwsbrief is ook in het Engels beschikbaar.

Zie: <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/NewsletterXXXIb.pdf>.

Illustratie: Martha Griebler (1948-2006).

Van harte welkom!

Jouw museumbezoek: hoe werkt het?
Reserveer je komende bezoek via
info@poppenspelmuseum.nl. Na een
bevestiging onzerzijds betaal je vooraf
de ticket en ontvang je het entreebewijs.
Neem eventueel je mondkapje mee!

Zie ook: <https://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/reserverenreservation.pdf>.

Afbeelding: screenprint website [www.Poppenspe\(e\)lmuseum.nl](http://www.Poppenspe(e)lmuseum.nl).
Logo: de oud-Hollandse Jan Klaassen. Hij heeft een knuppel in
zijn rechterhand. Zijn vrouw Katrijn zwaait met een matten-
klopper. Illustratie: Ad Swier e.a.

Hyperlinks: klik op de afbeeldingen en de groene woorden. Applaus!

Een kerstboom

Een kerstboom met de Turkse
Karagöz. Zelf eens proberen?
Wij wensen je een goed nieuwjaar!

Zie ook: <https://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Doepak306d.pdf>.

Afbeelding: een zwarte hoed dragende en gebochelde
Karagöz met een wandelstok en een kerstboom. Alle
twee de schimfiguren hebben het gezicht van museum-
directeur en conservator Otto van der Mieden.
Illustratie: Elsje Zwart (2015/2022).

Poppenspe(e)lmuseum (ANBI)
Kerkweg 38 8193 KL Vorchten NL
T.: +31(0)578 - 56 02 39/63 13 29
www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl
info@poppenspelmuseum.nl